

ไม่เหมือนกัน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โยม ๑ : คือที่วัดผมกำลังจะเปิดปฏิบัติเช่นเดียวกับที่วัดนี้ ที่นี้ถ้าหากว่า.. อันนี้ถ้าคิดว่ารักษาศาสนานะครับ อาจารย์ครับ เอ้อ.. ก็คิดอยู่ว่า จะมีเป็นไปได้ไหม ที่คิดนี้... คือช่วงไหน เดือนหนึ่งขอสักวันหนึ่งครับ

หลวงพ่ : ไม่ได้หรอก สำหรับเรานะ เพราะสำหรับเรานี่ เขาจะนิมนต์ไปเทศน์พวกที่เป็นหมู่คณะเขาจะเอาเราไปเทศน์หลายที่มาก แต่เราไปให้เป็นเฉพาะบางที่ เป็นบางที่ หมายถึงว่า เราเห็นคุณค่าของครูบาอาจารย์เราไง เราไปเทศน์งานหลวงปู่เจี๊ยะ เราไปเทศน์งานของครูบาอาจารย์เพราะเรายู่กับท่านมา ท่านปิ่นเรามา แต่ถ้าข้างนอกนี้เราถือว่าเรายังเด็กอยู่

นี่ความรู้สึกนะ ! ความรู้สึกที่เราเด็กอยู่ แต่จริงๆ เราว่าไม่ใช่เด็กแล้ว แต่นี่ความรู้สึกที่เรียกว่าอ่อนน้อมถ่อมตนนี้เรายังเด็กอยู่ จนเวลาพูดกับพวกลูกศิษย์นี้บอกว่า “หลวงพ่เลิกคำพูดคำนี้ได้แล้ว ไอ้เด็กๆ นี้”

นี่ในความรู้สึกของเราเรายังเด็กอยู่ ยังเด็กอยู่หมายถึงว่าเรายังมีครูบาอาจารย์เป็นผู้ใหญ่อยู่ ถ้ามีครูบาอาจารย์เป็นผู้ใหญ่อยู่ อยากรู้แล้วแต่ ถ้าเราเป็นลูกนะ พ่อแม่ทำอะไรอยู่ที่นี่เราไม่อยากจะแซงหรือ ในความรู้สึกเรานะ ความรู้สึกของคนทั่วไป

อย่างพ่อแม่เรานี้ พ่อแม่เราทำงานอยู่ เราจะออกไปทำงานหรือว่าออกไปให้มันเด่นขึ้นมาเราทำได้ไหมในความรู้สึกเรา นี่ไง อันนี้มันถึงว่าทำให้เรายังเด็กอยู่ นี่เราก็ยังเด็กอยู่

แต่อย่างที่พูดนี้คนจะเอาไป โอ้โฮ.. โทรศัพท์มานี่เยอะมาก แล้วเขาก็พูดว่าเพื่อประโยชน์.. เพื่อประโยชน์.. เราก็อ้างใจอยู่ บางทีเห็นใจมากนะเพื่อประโยชน์นี้ เพราะว่าเวลาเราไปวัดหลวงปู่เจี๊ยะ เวลาเทศน์นี้โอ้โฮ.. แบบว่าเขาตกใจ เขาตกใจเลย เพราะเวลา มันไปแล้วนี้ มันไม่ได้ดูเหนือดูได้ ไม่ได้ดูอะไรทั้งสิ้น มันจะไปตรงเลย

โยม ๑ : คือตรงนี้ก็เข้าใจนิดหนึ่ง ว่าเมื่อไปที่หนึ่งแล้วก็ต้องไปอีกที่หนึ่ง

หลวงพ่ : อันนี้เราขอไว้ก่อน ที่เรื่องว่าอนาคต เพื่อประโยชน์นั้นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะว่าเราเคยไปธรรมศาสตร์ เราไปพูดนะก็พูดประสาเรานี้แหละ แล้วเด็กมันถาม “หลวงพ่.. หลวงพ่อนี้พูดเร็วมาก แล้วพูดด้วยเสียงดังเป็นชั่วโมงๆ นี่ไม่เหนื่อยหรือ” เด็กมันสงสัยถามว่าไม่เหนื่อยหรือ

เพราะว่ามันมีเช้า กลางวัน เย็น วันหนึ่ง ๓ รอบ แล้วให้รอบละ ๒ ชั่วโมง ที่นี้พ่ มันมาฟังอยู่ตลอด เด็กมันก็มาถามว่าไม่เหนื่อยหรือ เราบอกเหนื่อยฉิบหายเลย แต่ ! แต่ มันเป็นวัยทำงาน เหมือนกับเราวัยทำงาน นี่พ่เกษียณแล้วก็จบ

ไอ้นี้ก็วัยทำงาน นี่วัยทำงานอยู่ ตอนนี้นั้นวัยทำงาน เพราะมันแบบว่าเหมือนกับ รถเรานี้ ทุกอย่างมันเหมือนกับเครื่องกำลังได้ที่เลย พ่เสร็จแล้วเครื่องนี้มันต้อง เสื่อมสภาพเป็นธรรมดา สุดท้ายแล้วรถมันต้องซ่อมแน่นอน ถึงเวลามันต้องเข้าอู่แน่นอน

แต่ขณะนี้เครื่องมันกำลังธรรมดา ร่างกายมนุษย์ก็เหมือนกัน แล้วตอนนี้เรายังทำได้ เพราะเวลาถ้ามาทำก็คือทำเลย แล้วพ่ทำเสร็จแล้วนี้ สิ่งนี้มันจะฝากไว้ เราพูดเลยว่า มันจะฝากไว้ เพราะเวลาเราจะพูดส่วนใหญ่เราจะอัดเทปไว้หมด อย่างเช่นหลวงตาท่าน ว่า “อีกหน่อยก็ฟังเทปเอาแล้วกัน” ฟังเทปเอาเพราะว่าร่างกายมันเสื่อมแล้ว มันจะอย่าง นั้นไม่ได้อีกแล้ว

อย่างเช่นหลวงตา ตอนนีท่านเทศน์แบบว่าเทศน์เพื่อปฏิสังขารเฉยๆ ไม่เหมือนเก่าแล้ว เพราะว่ารถของท่านซากราค่ำคร่ำเต็มที อันนี้เวลาเด็กมันถาม มันสงสัยว่าไม่เหนื่อยหรือ เราบอกเหนื่อยฉิบหายเลย แต่มันมีโอกาสดำเนินทำ เพราะเดี๋ยวรถมันซากรแล้วมันก็จบ พอรถซากรแล้วก็ไม่มีแล้วนะ ท่านก็อัดเทปไว้.. อัดเทปไว้ เพราะต่อไปเรา ต้องเป็นอย่างนั้นแล้ว

โยม ๑ : พอเข้ามานี่ โอ้โฮ..เห็นป่า ต้นไม้ รักษาป่าจริงๆ

หลวงพ่ : มันอยู่ที่ใจรัก.. คำว่าใจรักนี่หลวงตาท่านพูดอยู่นะ “ตระกูลป่า” หลวงตาท่านบอกเลย “ถ้าตัดพระจากป่าไปนี่ศาสนาไม่มีแล้ว... ถ้าตัดพระจากป่าไป” นี่พูดถึงนะ พูดถึงมุมมองของท่าน แล้วเวลาเราฟังนี้ ถ้าคนฟังนะเรียกว่าทัศนคติหรือมุมมองที่เหมือนกัน เวลาพูดอะไรแล้วมันสะท้อนใจ

เวลาพระไปอยู่ป่านี้.. โทษนะ พระหรือสังกมพระอะไรก็แล้วแต่ มันไม่มีดีหมด และชั่วหมดหรอก พระดีหมดไม่มี ฉะนั้นพระไปอยู่ป่านี้ ไปอยู่ป่าจริงๆ ก็มี ไปอยู่ป่าเพื่อประโยชน์กับชื่อเสียงตัวเองก็มี ไปอยู่ป่าเพื่อหาประโยชน์กับป่าก็มี เพราะไปทำลายป่าเองก็มี

ฉะนั้นสิ่งที่พระเราบอกว่า.. พระนี้จะดีหมดนี้เราไม่เชื่อหรอก แล้วเวลาเข้าไปอยู่ป่าแล้วนี่ ถ้าพูดถึงท่านบอกว่า ถ้าตัดพระกับป่าออกจากกันนี่ศาสนาจะไม่มี.. ไม่มีเพราะอะไร ไม่มีเพราะถ้าเราไปปฏิบัตินี้ เห็นไหม เวลาเข้าไปอยู่ป่าอยู่อะไรนี้เราได้ประโยชน์จากเขา แม้แต่ทางโลกยังได้ประโยชน์ขนาดนี้ แล้วพระไปอยู่ป่า.. นี่พระไปอยู่ป่านะถ้าพูดถึงมุกกลับ มุกกลับว่าถ้าพระไปอยู่ป่า เขาว่า “ป่ามันสร้างพระ.. สร้างพระนี้”

ถ้าป่ามันสร้างพระได้นะ สัตว์เครื่องานในป่า สัตว์ป่านี้มันเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว.. พระไปอยู่ป่านี้พระไปเอาประโยชน์จากป่าต่างหาก ไม่ใช่ว่าพระไปอยู่ป่าจะเอาของจากป่า เพราะไปอยู่ป่ามันเกิดวิเวกนะกลางคืนขึ้นมา นี่ ถ้าเกิดสัตว์มาหรือเกิดอะไรขึ้นมา โอ้โฮ.. มันน่ากลัว พอน่ากลัวขึ้นมาเราจะไปคิดนอกเรื่องไม่ได้แล้ว โอ้สภาพป่านี้มันจะบีบคั้นเรา แล้วมันเป็นธรรมชาติอะไร มันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมามันถึงจะเป็นประโยชน์

ฉะนั้นเราเลยปลูกป่า.. แล้วมีฝ่ายปฏิบัติ ฝ่ายผู้ปกครองนี่เขาบอกว่าศักยภาพของเรามันสามารถสร้างโบสถ์ได้ เขาอยากให้เราสร้างโบสถ์ แล้วเราบอกไม่ได้หรอก

โยม ๑ : คือจริงๆ แล้วตามที่พระเดชพระคุณว่า ว่าจริงๆ แล้วนี่ ไม่ว่าแม้กระทั่งอดีตกาล สมัยพระพุทธเจ้าก็เช่นเดียวกัน อะไรมันไม่ ๑๐๐ เปอร์เซนต์หรอกครับ

หลวงพ่ : ไซ้ ฉะนั้นตรงนี้นั้นต้องเลือก มันต้องเลือกเหมือนอย่างนี้เราต้องฟัง.. ในหมู่คณะเราก็เยอะ เราพูดอย่างนี้ไปเพราะอะไร เพราะว่าพรรคพวกเราก็เยอะ แล้วไปอยู่ปากัน ในป่านี้นั้นก็ไม่เป็นอย่างนี้

เพราะเราไปปลูกไว้ที่อุทัยฯ ปลูกไว้ที่สวนผึ้งที่ว่านี่ มันเป็นสวนยาง ไปซื้อสวนยางเขา สวนยางนี่เขาเป็นคนได้มาปลูกนะ ปลูกไว้ต้นอย่างนี้แล้วไม่เคยกรีดเลย.. ไม่เคยกรีด เสร็จแล้วพอเราไปซื้อปั๊บเราก็ปลูกพืชแซม ปลูกพืชแซมเพราะว่าเดี๋ยวมันจะหมดอายุ ขนาดทาง อบต. ทางอะไรนี่เขาขอ เขาขอว่าเขาจะเอาพวกประชาชนมาฝึกการกรีดยาง.. เราบอกว่าไม่ได้ เพราะเราต้องการความสงบของพระ

ไซ้ ! ประโยชน์เห็นอยู่ แบบว่าฝึกวิชาชีพไป เขาอยากจะทำประชาชน แต่เขาไม่มีของจริงให้ฝึก ไอ้เราก็ปลูกทิ้งไว้เฉยๆ ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ทำไมไม่ให้เขาฝึก เขาก็มาขอซะ ขอเอาคนเข้ามาหัดกรีดยาง เราบอกว่าเราเห็นประโยชน์ของการฝึกแต่เราเห็นโทษของพระเรา ถ้าเขามาอย่างนั้นปั๊บ แล้วพระเรามาบริการอยู่อย่างนี้นะ พระเราเสียหมดเลย

มันมีได้กับมีเสีย ฉะนั้นเราไม่ได้หวังเพราะเราไม่เอา เราไม่ได้เอาต้นไม้เลย เพราะเราปลูกต้นไม้เนื้อแข็งขึ้นมาแซม

ฉะนั้นเราถึงบอกว่าป่านี่ถ้าไม่รักจริงนี่นะ.. เหมือนกับกรมป่าไม้ ของบประมาณมา ขออะไรมาปลูกมา พอปลูกมาแล้ว พอมันโตขึ้นมาซะ ป่าไม้ปลูกเอง แล้วก็เผาตัวเอง เพื่อจะของบประมาณใหม่ เขาหากินกันอย่างนั้น

ฉะนั้นถ้าไม่จริงนะ ถ้ามันทำจากไม้ไซ้หัวใจนะคุณออก แต่ถ้าทำจากหัวใจนี้ โอ้โฮ.. มันรักยิ่งกว่าลูก.. รักยิ่งกว่าลูกนะ โอ้โฮ.. ใครแต่ะไม่ได้เลยนะ ใส่ปุ๋ย ให้น้ำ พรวนดิน โอ้โฮ.. ลูกยังไม่รักเท่าเลย มันได้ประโยชน์จากเขา แต่ถ้ามันทำจากหัวใจมันเป็นอย่างนั้น

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ถ้ามันตัดออกไปจากกันแล้วมันไม่ได้.. นี่ไม่ได้เพราะอะไร ไม่ได้เพราะอย่างที่ว่านี่ฝ่ายปกครองเขาจะให้สร้างโบสถ์ เพราะเรามีศักยภาพสร้างได้ เราขอเขาตรงนี้ บอกว่าวัตถุก่อสร้างนี่มันเป็นสิ่งทีกระด้าง คุณติเขาซื้อคอนกรีตเห็น

ไหม เขาต้องตกแต่งด้วยไม้เพื่อลบความกระด้างของมัน แต่ถ้าไปอยู่ป่านี้มันอยู่กับธรรมชาติ ถ้าเราจะฝึกภาวนามันอาศัยตรงนั้นไง

ถ้าอาศัยป่านี้มันจะเข้ากับความรู้สึกของเรา เพราะเราจะเข้าสู่ธรรมะ ถ้าความรู้สึกนี้ ธรรมะมันอยู่ที่นี้ พระไตรปิฎกไม่เกี่ยว.. ไม่เกี่ยวเลย พระไตรปิฎกเป็นวิธีการพุ่งเข้ามาที่ใจ

“สิ่งที่สัมผัสธรรมะได้คือหัวใจของสัตว์โลก”

กระดาศสัมผัสธรรมะไม่ได้ อักษรสัมผัสธรรมะไม่ได้ ทุกอย่างสัมผัสธรรมะไม่ได้.. แต่หัวใจนี้ สติเกิดจากใจ สุขทุกข์ก็เกิดจากใจ “สติ สมาธิ ปัญญา” เกิดมาจากใจทั้งหมดเลย

นี่พอใจสัมผัสธรรมะ นี่ใจสัมผัสได้ ! ถ้าใจสัมผัสได้ ใจจะรับรู้เลยว่าสุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ ถ้าใจสัมผัสได้นะ.. แล้วก่อนจะฝึกหัดใจเราอยู่ที่ไหนละ พอเข้าป่าไปนี่โอ้โฮ.. คนเข้าป่าไปนะ พอกลางคืนมีดครีมนะกลัวผีแล้ว เอาเสื่อป่าเข้าไปตัวหนึ่งนะมันนอนไม่หลับแล้ว มันจะไปคิดนอกเรื่องไหม

โยม ๑ : ครับ ปรุงแต่งแล้วครับ

หลวงพ่ : นั่นแหละ มันไม่คืนออกข้างนอกใจ ฉะนั้นถึงได้บอกว่าพระต้องอยู่กับป่า แต่อยู่ก็เพื่อฝึกนะ ไม่ใช่อยู่ด้วยทิฐิมานะ อยู่ด้วยเอาศักยภาพของมัน เราอยู่เพื่อเอาป่านี้ฝึกเรา ไม่ใช่เพื่อไปอยู่ป่าแล้วจะได้เป็นคุณงามความดี ถ้าอยู่ป่าเป็นคุณงามความดีนะ สัตว์ป่า โอ้โฮ.. มันเกิดในป่า แล้วมันตายในป่า พระอรหันต์เยอะเยอะเลยไม่ต้องไปหาที่อื่นเป็นโหลงๆ เลย

แต่เราเข้าไปเพื่อฝึกเรา เราเข้าไปเพื่อทรมานเรา เราเข้าไปเพื่อประโยชน์กับเรา แล้วนี่ก็เลย.. เพราะมันได้ประโยชน์มาจากตรงนี้ ปลุกไว้ก็ไม่ได้ใช้ ปลุกไว้ให้ลูกหลานเขา ปลุกไปเพื่ออนาคต แต่ตอนนี้โลกเข้าใจแล้วแหละ ยามนี้ทุกคนนี่ โลกรู้แล้วว่าอะไรคืออะไร แต่ก่อนโลกยังไม่เข้าใจเอาแต่ประโยชน์ ตอนนี้โลกรู้แล้ว กำลังเดือดร้อนกันอยู่

โยม ๒ : การกระทำหรือครับ

หลวงพ่ : อ้อ.. แล้วเรามาทำให้ดีๆ โลกนี้รู้แล้ว แต่ว่าจะรู้ เห็นใหม่ แต่รู้คนก็ยังไม่หาประโยชน์อยู่ คนยังเอาเปรียบอยู่ มันก็ต้องค้นแล้ว ว่าเขาทำอะไรให้เขาอยู่ของเขาได้

โยมมาจากตรังมีธุระอะไร ว่าไปเลย..

โยม ๓ : ก็มากราบท่านค่ะ

หลวงพ่ : เหยๆ เนาะ.. รู้จักเราได้อย่างไร

โยม ๒ : คือผมก็จริงๆ อยู่กรุงเทพฯ ครับหลวงพ่ แล้วผอญโยมที่รู้จักกันนี้ เขารู้จักกับหลวงพ่ เขาก็แนะนำให้ แล้วก็ผอญไปร่วมงานบุญที่ตรัง พอไปทำงานบุญกันที่ตรัง ก็เลยว่าเขาดีเดินสายบุญจริงๆ แล้วผมก็อยากจะให้เข้ามาสัมผัสตรงนี้บ้าง แล้วก็เลยบอกว่าไหนๆ ก็มากรุงเทพฯ แล้ว วัดหลวงพ่สงบก็อยากให้เราลองเข้ามา

โยม ๓ : หลวงพ่จะชี้แนะอะไรก็ยินดีค่ะ

หลวงพ่ : หลวงตาจะบอกว่าไม่มีอะไร มีแต่พุทธโชนี่ละ คำว่าพุทธโชนี่.. พุทธโชนี่มันไม่ใช่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายอะไรทั้งสิ้น พุทธโชนี่คือพุทธธานุสติ พุทธโชนี่คือชื่อพ่อของเรา พุทธโชนี่คือชื่อพุทธะ คือชื่อพระพุทเจ้า

ถ้าเราระลึกพุทธโชนี่ เห็นใหม่ หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ ท่านบอกว่า ท่านพิจารณาว่าท่านถ่อมตนนะ หลวงตาก็ถ่อมตนว่า “การปฏิบัตินี้สิ่งใดก็ได้แล้วแต่เราชอบ” ท่านพูดคำนี้ไง ว่าเราชอบพุทธโชนี่ แต่ความจริงเราว่าท่านออกมาจากใจ ท่านบอกพุทธโชนี่สะท้อนสามโลกธาตุ เห็นใหม่ ทางโลกเขาบอกว่าเด็กดอกไม้สะท้อนดวงดาว เขาก็มีคำพูดของเขา แต่พุทธโชนี่สะท้อนสามโลกธาตุนี้คนคิดไม่ถึงนะ

ถ้าพุทธโชนี่สะท้อนสามโลกธาตุที่ไหน ถ้าพุทธโชนี่สะท้อนหัวใจเรา หัวใจนี้มันเกิดสามโลกธาตุ.. กามภพ รูป อรูปภพนี้ ใจนี้เกิดหมด ใจมันหมุนไปในสามโลกธาตุ แต่เรานึกพุทธโชนี่ที่กลางหัวใจนี้มันสะท้อนสามโลกธาตุ

นี่พูดถึงสะท้อน.. ถ้าคนเป็น เวลาพูดอะไรออกมามันมันกินใจตรงนี้ ทีนี้พอมันกินใจขึ้นมา พุทธโชนี่สะท้อนสามโลกธาตุคือพุทธโชนี่สะท้อนหัวใจเรา ฉะนั้นเราถึงบอกว่าถ้า

พุทโธสะเทือนหัวใจเรา เวลาเราไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เห็นใหม่ เราจะไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าบอกว่าได้บุญ

เราก็ว่าได้นะ เราก็ไม่คัดค้านนะ เขาบอกไปสังเวชนียสถาน ที่พระพุทธเจ้าบอก เวลาคิดถึงเราไปที่ไหน ที่พระอนันต์ถามไป ให้ไปหาสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ที่เกิด ที่แก่ ที่เจ็บ ที่ตาย.. ที่เกิด ที่ตรัสรู้เนาะ สังเวชนียสถานทั้ง ๔ พอคนไปแล้วเขาปลื้มนะ ใครไปก็ว่าอู้อู.. ปลื้ม อู้อู.. ไปนะ เหมือนไปเฝ้าพระพุทธเจ้าเลย

นี่พูดถึงนะ อย่างนี้มันก็เป็นประโยชน์.. ประโยชน์สำหรับระดับของท่าน แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาได้นะ ไอ้ขอทานมันขอบาทๆ ที่นั่น มันเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว มันเกิดที่นั่น.. มันอยู่ที่นั่น.. ชาวพุทธไปเอาบุญนะ มันขอบาท.. ขอบาท.. ขอบาท.. มันไม่เอาหรือมันจะเอาบาท มันขอบาทหนึ่ง

นี่ยังพูดถึงเวลาไปอย่างนั้น นี่เราจะเฝ้าพระพุทธเจ้ากัน เห็นใหม่ แต่ของเราจะเฝ้าพระพุทธเจ้า จะอุปฐากพระพุทธเจ้า นี่อุปฐากใจเรา

ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน.. พุทโธ.. พุทธะนี่เห็นใหม่ ไซ้.. ชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทโธนี่คือชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราเอามาเป็นคำบริกรรม เหมือนเราคิดถึงพ่อแม่เรา เราคิดถึงศาสดาของเรา

พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่ ถ้าเรายังเชื่อมั่น อย่างเวลาฟังเราพูดอย่างนี้แล้วมันเกิดศรัทธา พอเกิดศรัทธาเราจะระลึกด้วยหัวใจ เราจะระลึกด้วยสติปัญญาพร้อม แต่ถ้าเขาบอกพุทโธ ภูก็พุทโธ พุทโธ พุทโธ.. พุทโธสักแต่ว่า สักแต่กระทำมันไม่ออกมาจากหัวใจ เห็นใหม่ มันไม่ออกมาจากหัวใจ มันก็เข้าถึงหลักการอันนั้นไม่ได้

แต่ถ้าเรามีศรัทธา เราเชื่อมั่นขนาดไหน เรามีความจริงจขนาดไหนนะ มันออกมาจากตรงนั้น ! ถ้ามันออกมาจากตรงนั้น ออกมาจากพลังงาน.. ความคิดไม่ใช่จิต ความคิดเกิดจากจิต ถ้าไม่มีพลังงานความคิดเกิดไม่ได้

ความคิดเกิดจากพลังงาน.. ถ้าอย่างนั้นคนตายไม่มีจิต จิตออกจากร่างแล้วคนตายไม่มีจิต คนตายคิดไม่ได้ สมองก็ครบ นี่เวลาพวกเจ้าชายนิทรา ทุกอย่างครบหมดทำไมไม่คิดล่ะ.. แต่ความคิดไม่ใช่จิต ถ้าความคิดไม่ใช่จิต ความคิดมันเกิดจากจิต นี่ถ้าความคิด

เกิดจากจิต พวกเราศึกษากัน เราศึกษาพระไตรปิฎก ศึกษาพระพุทธเจ้านี้ศึกษาด้วยความคิด

ศึกษาด้วยความคิด ก็เหมือนกับเรา เห็นไหม ร่างกายของเรานี้เรารับรู้ได้ เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ลมพัดเข้ามาเรารับรู้ได้ แต่ถ้าเรามีเสื้อผ้าคือเราป้องกันมัน.. ความคิดมันคืออารมณ์ของใจ คือเสื้อผ้ามัน เสื้อผ้ามันสัมผัส เห็นไหม มันสัมผัสกัน มันไม่ได้สัมผัสจากผิวหนังเรา

ฉะนั้นถ้าเราพุทโธ พุทโธด้วยศรัทธาความเชื่อของเรา มันจะเกิดจากผิวหนังเลย สัมผัสได้ทางผิวหนังเลย เห็นไหม นี่เผื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต.. ผู้ใดเห็นพุทโธ ผู้นั้นเห็นเรา”

ถ้าเราพุทโธจริงๆ เห็นไหม มันสะท้อนที่นี้เลย แต่ ! คนปฏิบัติเยอะแยะเลยบอก “ผมพุทโธมา ๔ ปี.. ผมพุทโธมา ๕ ปี.. ผมไม่เห็นได้อะไรเลย” นี่มันต่างกันตรงนี้ เห็นไหม ฉะนั้นถึงบอกว่าเวลาคนที่ไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ เขาก็สดชื่น เขาก็มีความสุขของเขา มีความสุขของเขานี้มันระดับของใคร ระดับของท่าน ระดับของศีล ระดับของภาวนา

“ศีล สมาธิ ปัญญา”

สมาธิมันเกิดอย่างไร ปัญญามันเกิดอย่างไร ปัญญาที่พูดกันนี้มันเป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาโลก ปัญญาโลก เห็นไหม ไลน์สไตน์เขาคิดขึ้นมาทางวิทยาศาสตร์เพื่ออะไร เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในทางวิทยาศาสตร์ที่เกิดความเจริญมา เกิดความเจริญขึ้นมา ต่อยอดขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งวิทยาศาสตร์ที่เป็นอย่างนั้น นี่เป็นปัญญาทางโลก

ตอนนี้เราศึกษาธรรมะกัน ศึกษาทางวิทยาศาสตร์ ศึกษาเป็นวิชาชีพไป ไม่ได้ศึกษาเป็นความรู้ของใจใจ อาชีพหนึ่งอาชีพพระ มันถึงเป็นโลกียะ คำว่าโลกียะนี้เราศึกษาจากความคิดไป เราศึกษาจากความคิดไม่ได้ศึกษาจากจิต แต่ถ้าเราพุทโธได้.. พุทโธได้มันพุทโธมาสู่จิต เราพุทโธมาสู่จิตนี้จิตมันจะสงบเข้ามา พอจิตสงบเข้ามา ถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา เราจะเห็นความต่างเลยว่า โลภียปัญญา ปัญญาวิชาชีพนี้ ใครจะฝึก จะรู้จักศาสนาหรือไม่รู้จักศาสนาก็แล้วแต่ นี่นักวิทยาศาสตร์ทั้งหมดเขามีปัญญาของเขาขึ้นมา เขาเกิดปัญญาขึ้นมาจนเป็นผู้ที่มีคุณประโยชน์ เห็นไหม

เราเคยบอกลูกศิษย์นะบอกว่า “เราต้องเคารพพระพุทธเจ้า แบบว่าเราต้องรู้คุณของท่าน เพราะท่านทำให้เกิดวัฒนธรรมประเพณี เราอยู่ในวัฒนธรรมประเพณีนี้เรามีความสุขมาก” เด็กมันบอกนะ “อย่างนั้นต้องเคารพเอดิสันด้วย มันสร้างไฟฟ้าให้เรา”

อ้ออ้อ.. เรามีความสุขจากไฟฟ้า กูบอกไฟฟ้านี้เขาทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์ เพื่อเงินของเขา มันเพื่อโลกของเขา เพื่อธุรกิจของเขา แต่เขามีคุณใหม่.. มี แต่ก็คุณเพื่อแสงสว่าง แต่คุณของพระพุทธเจ้ามันไปถึงสามโลกธาตุ

นี่เราพูดถึงแบบวิทยาศาสตร์ใช้ใหม่ เราบอกว่าถ้าเป็นโลกียปัญญา พวกเอดิสันพวกนักวิทยาศาสตร์นี่เขาสร้างเพื่อประโยชน์กับเรามีจริง เขาทำประโยชน์กับเราอยู่ แต่ประโยชน์อย่างนี้มันเป็นประโยชน์โลกใจ คู่มืออย่างเสื้อฟ้าอาภรณ์ ปัจจัย ๔ นี่ทุกคนสร้างมาเพื่อประโยชน์กับเรา เขามีประโยชน์ใหม่.. มี แต่ประโยชน์เพื่อโลก ประโยชน์ชั่วคราว

แต่ถ้ามันเกิดโลกุตตรปัญญานะ เวลาจิตสงบ ถ้าจิตสงบเข้าไปแล้วมันเห็นปัญญานะ มันจะเข้าใจเลยว่า ปัญญาวิทยาศาสตร์กับปัญญาธรรมนั้นมันต่างกันอย่างไร.. แต่เวลาเราพูดธรรมะเราก็พูดในทางวิทยาศาสตร์นี้แหละ พูดเพื่อความเข้าใจ แต่เวลานักปฏิบัติหรือว่าผู้ที่เข้าถึงการปฏิบัตินะ เวลามหาหารานะ บอกวิทยาศาสตร์นี้กูถูกฉิบหายเลย.. กูถูกฉิบหาย

กูถูกฉิบหายเพราะอะไร กูถูกฉิบหายเพราะวิทยาศาสตร์นี้มันเป็นทฤษฎี มันเป็นสูตรสำเร็จ มันเป็นข้อมูลนั้น.. แต่ธรรมะนี้ หรือความรู้สึกของเรา ทุกข์สุขของเรา มันไม่ใช่ข้อมูลอย่างนั้น มันเป็นอารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ความรู้สึกนี้มันต้องมีสิ่งใดเพื่อจะทันมันให้ได้ละ ถ้าวิทยาศาสตร์นะอย่างเช่นการศึกษาทางการแพทย์ ทางการแพทย์นี้เป็นวิทยาศาสตร์หมดคนะ เป็นวิทยาศาสตร์หมด เป็นโรคนี้เขาก็รักษาให้หายได้ ถ้าธรรมะเป็นวิทยาศาสตร์ ธรรมะก็ต้องแก้ให้กูเป็นพระอรหันต์ได้

อ้าว.. แก่เลย.. แก่สิ ! นี่ที่กูถูกวิทยาศาสตร์ก็กูถูกตรงนี้ไง กูถูกเพราะเราไปถือว่ามันเป็นวิทยาศาสตร์ ต้องอย่างนี้.. อย่างนี้.. อย่างนี้ไง เราบอกว่าเพราะอย่างนี้ไงถึงกูถูกวิทยาศาสตร์ เพราะวิทยาศาสตร์นี้มันเป็นเรื่องของบนโต๊ะ เป็นเรื่องของปัจจุบัน เป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์ แต่ธรรมะนี้นะมันมีบนโต๊ะ ใต้โต๊ะ ที่ตั้งของโต๊ะ

ความคิดตั้งอยู่บนอะไร.. ชีวิตนี้มาจากไหน.. จิตนี้เกิดมาอย่างไร.. ทุกคนสงสัยหมด วิทยาศาสตร์พิสูจน์มา วิทยาศาสตร์พิสูจน์ไม่ได้.. ธรรมะพิสูจน์ได้ ธรรมะพิสูจน์แล้ว พระพุทธเจ้าพิสูจน์แล้ว พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าพูดเป็นวิทยาศาสตร์ เพราะเราไปศึกษาวิทยาศาสตร์อย่างนี้ไง มันถึงโง่ !

มันโง่เพราะมันไปศึกษา มันไม่ศึกษาตัวมันเอง ธรรมะทุกข้อชี้เข้ามาที่ใจหมด แต่เราไปศึกษาธรรมะ เราก็อันใดถูกใจก็ว่าใช่.. อันใดไม่ถูกใจก็ว่าไม่ใช่.. อันนั้นพุทธพจน์ๆ ถ้าไม่ถูกใจไม่ใช่พุทธพจน์นะ อันนี้แต่งมา อันนี้ต่อเติมมาทีหลัง อนุชนมันแต่งมา

มันจะแต่งมาหรือไม่แต่งมาก็แล้วแต่นะ สิ่งใดถ้าสะท้อนใจเป็นประโยชน์กับเรา อันนั้นสำคัญ ถ้ามันสะท้อนใจ พอมันสะท้อนใจมันเปลี่ยนโปรแกรมนะ เพราะเราแก้คนมาเยอะมาก.. เราแก้คนมาเยอะมากนะ บางทีลูกๆ พาพ่อแม่มาอะไรมา ถ้าเราแก้เขาได้นะ โอ้โฮ..กลับไป อู้อู.. หลวงพ่อนี้สุดยอดเลย กลับไปแม่นี้เปลี่ยนใหม่หมดเลย เราบอกเฮ้อ.. กูเปลี่ยน โปรแกรมเขาได้ ถ้ากูเปลี่ยน โปรแกรมเขาไม่ได้ เขาก็ไม่ใช่ออย่างนี้หรอก

ถ้าเราเปลี่ยนโปรแกรมได้ เห็นไหม นี่คำว่าเปลี่ยนโปรแกรม คือความคิดพื้นฐานนี้แหละ เพียงแต่เกิดทิฐิ เกิดเรียกร้องสิทธิระหว่างแม่กับลูก ระหว่างสังคมกับเรา เราเรียกร้องสิทธิของเรา พอเรียกร้องสิทธิของเราก็ก่เกิดทิฐิแล้ว แต่ถ้าเราเคลียร์ให้เห็นว่าสิ่งนี้ .. สิ่งนี้มันเป็นสังจะ สิ่งนี้มันเป็นวาระ มันเป็นวัย ทุกคนก็จะเกิดจากเด็ก เกิดมาจากวัยเจริญพันธุ์ แล้วก็เกิดมาเป็นพ่อเป็นแม่ เกิดมาเป็นปู่ย่าตายาย ทุกคนมีสิทธิเหมือนกันหมด แล้วทุกสิทธิเรียกร้องเหมือนกันหมดไหม แล้วถึงตอนนั้นล่ะ

นี่เพราะมันเป็นตามวัย เพราะตามวัยมันจะอยู่ในอนาคต มันปิดปัจจุบันปิดเราไว้หมดเลย พอเรียกร้องสิทธิขึ้นมา.. แต่ถ้าเราวางตรงนี้ นี่เป็นโดยวัย เห็นไหม โดยวัย ถ้าเราเป็นของลูกๆ พ่อแม่ก็รัก แต่ลูกยังไม่แก่ไม่เฒ่า มันก็ไม่วารู้หรือว่าคนแก่คนเฒ่าเขาเหงา เขาต้องการสิ่งใด มันเป็นโดยวัยไง มันปิดเราไว้เองแล้วเขาเรียกร้อง แต่พอเวลาเราอธิบายเข้าใจหมด.. จบเลย

นี่พื้นๆ นะ แล้วถ้าเกิดเข้ามาข้างในละ เวลาเกิดเข้ามาข้างใน ถ้าเราจะเอาชนะตัวเราละ... ไม่มีทางเลย ! สิ่งที่เขาทำกันอยู่ในโลกนี้ไม่มีทางเลย.. โลกก็ปัญญา นี่ โยมเป็นหนี้เขา โยมบอกให้เราใช้หนี้แทนได้ไหม.. จิตมันเกิด ปฏิสนธิจิต จิตมันเกิด

จิตมันเกิดจากอะไร เกิดจากอวิชชา จิตคือภพ คือภวาสวะภพ เป็นวิญญาณ วิญญาณปฏิสนธิ งงนะ.. ถ้าคนไม่ได้ศึกษามันจะงง วิญญาณปฏิสนธิ กับวิญญาณรับรู้ วิญญาณอาการ วิญญาณความคิดนี้แตกต่างกันนะ เพราะวิญญาณความคิดมันเกิดจาก รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ.. วิญญาณัญญาตนะ วิญญาณกระทบ วิญญาณกระทบนี้มันต้องมีพลังงาน ถ้ามันไม่มีพลังงาน วิญญาณกระทบนี้เป็นสักแต่ว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลย

นี่พอเวลาเราเกิด เวลาเราเกิดนี่ปฏิสนธิจิตมันเกิด เกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ กำเนิด ๔ กำเนิด ๔ จากกรรม พอกำเนิดจากกรรม พอมันเกิดขึ้นมาแล้ว เห็นไหม พอมันเกิด.. ตรงนี้คืออวิชชาตัวมันเกิด ตรงนี้ตัวภพต้องชำระกันที่นี้ ! แล้วพอชำระที่นี้ นี่คือตัวจิต คือตัวที่พระพุทธเจ้าปรารถนา คือตัวที่พระพุทธเจ้าบอกว่าให้ทำสมาธิเข้ามาที่นี้

แต่คนมันไม่ทำมันบอกล้ำสมัย เป็นของศรี พระพุทธเจ้าสอนมาตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว ปัจจุบันนี้วิทยาศาสตร์มันเจริญแล้ว เราใช้ปัญญากันไปเลย ดันจนเป็นปัญญาในขั้น ๕ ดันเป็นปัญญาในขั้น ๕ เพราะอะไร เพราะสามัญสำนึก ! สามัญสำนึกทุกอย่างมันก็คือขั้น แล้วเจ้าหนี้ยมันอยู่ที่จิต อวิชชามันอยู่ที่ภพ แต่มึงคิดกันตรงนี้ “ว่างๆ แหม.. เปร็ดแพรวเลย.. นิพพานมีอยู่แล้ว อู๋.. แจ่มชัด” ให้อ้อ !

แต่คนมันเชื่อ คนมันเชื่อเพราะอะไร คนมันเชื่อเพราะสิ่งนี้เป็นตรรกะที่พิสูจน์กันได้ ทุกคนบอกไปปฏิบัติแล้วมันดี มันว่าง มันสุข มึงไม่ต้องปฏิบัติมันก็สุขถ้ามึงมีสติ ความคิดคนนี่เปลี่ยนได้ตลอด ฉะนั้นเวลาเราทุกข์เรายาก เราตริกันในธรรมะนี่จบแล้ว.. มันก็ว่างไง นิพพานมีอยู่แล้ว.. นี่วิทยาศาสตร์ไง นี่โลกก็ปัญญา เพราะปัญญามันเกิดจากสัญชาตญาณ

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์เรา พุทโธ พุทโธ เห็นไหม พุทโธ พุทโธจนกว่ามันจะสงบ มันบอกว่า “มันเรื่องมาก.. มันเป็นความทุกข์.. มันเป็นเรื่องไร้สาระ มันไม่มีปัญญา” มันจะเอาปัญญาอะไรล่ะ.. มันจะเอาปัญญาอะไร

ปัญญาที่เกิดขึ้น มันจะว่างมันจะคิดขนาดไหนนะ มันเกิดจากอวิชชาทั้งหมด จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ จะเป็นนักปราชญ์ จะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ มันเกิดจากอวิชชาทั้งนั้น ! น้อ โกงธรรมะพระพุทธเจ้ามา ศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้ามา พระพุทธเจ้ายังมีเมตตาไม่เรียกเอาลิขสิทธิ์คืน ฐฐู ! ฐฐู ! ฐฐู ! ธรรมนี้ว่าง นิพพานๆ นี่มันตรึงกันเอาเอง เห็นไหม แต่ถ้าเป็นธรรมะจริง เป็นนิพพานจริงนะ อ้าปากก็คิดหมด.. อ้าปากคิดหมด ! เพราะอ้าปากเป็นสมมุติ ไม่สมมุติจะพูดออกมาอย่างไร ไอ้โม่ๆ นั่นนะ โทกทั้งนั้น !

ถ้ามันไม่เป็นนะมันก็เป็นแบบนี้ แต่ถ้ามันเป็นนะ... นี่เขาบอกว่าสมณะมันไม่มีประโยชน์อะไร นี่คิดคิดหมดเลย เขาคิดคิดเพราะอะไร เพราะมันไม่มีใครพิสูจน์ใจ เขายังไม่ได้พิสูจน์ พอเขาไม่พิสูจน์ปั๊บเขาใช้ตรรกะไข้ไหม พระพุทธเจ้าบอก สิล สมาธิ ปัญญา.. เขาก็ท้วงคำว่าปัญญาเลย แล้วเข้าใจว่าสิ่งที่เราใช้ความคิดกันนี่คือปัญญา.. ใช้มันเป็นปัญญา พระพุทธเจ้าแบ่งเป็นปัญญาไว้ ๓ ระดับ

“สุตมยปัญญา.. จินตมยปัญญา.. ภวานามยปัญญา”

สิ่งที่เขาทำกันไม่มีภวานามยปัญญาเลย เป็นสุตมยปัญญา สุตมยปัญญาคือ การศึกษา การฟังก็คือการศึกษานั่น.. การฟังนี่คือการศึกษานั่น แล้วเขาเอาการศึกษานี้ไปตรึงมันจึงเกิดจินตมยปัญญา มันไม่เกิดภวานามยปัญญาเพราะอะไร เพราะเจ้าหนี่คือตัวจิต.. พลังงาน เกิดความคิดนี้มันออกมาเป็นอดีต อนาคต มันไม่เป็นปัจจุบันหรอก

ฉะนั้นเขาไม่เข้าสู่จิตของเขา นี่ความคิดที่มันเกิดขึ้นมา มันเกิดโดยอดีต อนาคต มันไม่เป็นปัจจุบันเด็ดขาด เขาบอกว่าเป็นปัจจุบัน.. ปัจจุบันก็มันนึกเอาไอ้ห่า มันนึกว่าเป็นปัจจุบัน แล้วมันคิดว่ามันเป็นปัจจุบัน.. ไม่มีปัจจุบันหรอก ไม่มี !

ถ้ามันมีปัจจุบันนะ พอมันเป็นสัมมา มันเกิดสมณะ เกิดลงไปสู่จิต ถ้าลงไปสู่จิต พลังงานตัวนี้มันสู่จิต นี่ไง ภาวนามยปัญญาคือธรรมจักร เวลาพระพุทธรเจ้าเทศน์ ธรรมจักร

“ทเวเม ภิกขเว.. ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ”

ทางสองส่วนเลย เห็นไหม “ทเวเม ภิกขเว.. ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ” มัชฌิมาปฏิปทา.. ปฏิปทาอย่างไร ถ้ามันลงถึงนี้ละ เวลามันเกิดขึ้นมามันเกิดจาก มัชฌิมาปฏิปทา ที่มันเกิดกับมัน เกิดกับตัวมันเองนี่จักรมันเคลื่อน.. นี่ธรรมจักร !

แต่ไอ้ที่มีอยู่นี่มันกงจักร มันว่ามันมีแต่กงจักร ทีนี้จักรอันนี้มันเคลื่อนไป มันก็ว่า เป็นเรื่องธรรมะของพระพุทธรเจ้า.. ไซ้ใหม่ ไซ้ ! พุดเหมือนกัน คำเดียวกัน เหมือนกันหมด แล้วพุดชัดกว่าด้วยนะ อยู่ที่บรรทัดนั้น หน้านั้น ย่อหน้านั้น ชัดเจนหมดเลย กระจายเว้ย.. กระจาย หลวงตาบอกว่า “ไอ้หนอนแทะกระจาย”

แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะเราเห็นอยู่เวลาปฏิบัติ เวลาปฏิบัติขึ้นมาเนี่ย คนปฏิบัติเนี่ยมันปฏิบัติได้ยาก พอปฏิบัติได้ยาก พอปริยัตินี้ เขาก็อยากจะมีแนวทางอื่น แนวอื่น พอเขาไปศึกษาอภิธรรมนี้เขาบอก โอ๊ย.. มันดีๆ มันดีหรือ ระบบความคิด ระบบความคิดเรานี้เราฟุ้งซ่านมาก เราจัดระบบกระบวนการความคิดเรา ไม่ได้ แต่พอเราจัดกระบวนการความคิดออกมาเนี่ย มันก็ดี.. ก็แค่นั้นแหละ

จิตของคนนี้มันมหัศจรรย์มาก จะทำอะไรมันก็เป็นไปตามนั้น แต่ ! แต่ไม่เป็นความจริงเลย แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันมีพลังงานอะไรที่มันย่อยสลายตัวมันเอง พลังงานที่มันย่อยสลายตัวมันเอง คือธรรมะพระพุทธรเจ้านี้แหละ.. ถ้ามันเกิดสู่จิต นี่ ภาวนามยปัญญามันเกิด ถ้าจักรมันเกิดขึ้นมา มันทำลายของมัน

ฉะนั้นสัมมาสมาธิมันเป็นทางสองแพร่ง นี่คือตัวพลังงาน เวลาออกไปนี่ออกไป โลกหรือธรรม ถ้ามันไม่มีสมาธิ ถ้ามันออกธรรมเนี่ยเรารู้ได้เลย ถ้าคนเคยภาวนา ออกเป็นภาวนามยปัญญา มันจะรู้ได้เลยว่าอะไรเป็นโลกียะ อะไรเป็นโลกุตระ มันจะเกิดจากใจเลย

ทีนี้ตัวสมณะนี้เป็นตัวเข้ามาสู่ทางสองแพร่ง ถ้าใครไม่เคยเห็นสมณะ แล้วใครไม่เคยเห็นจิตของตัวเอง แล้วบังคับจิตของตัวเองให้ออกสู่ภวานามยปัญญา จะไม่รู้จักภวานามยปัญญา แล้วคนที่ภวานามยปัญญาเกิดขึ้นมาก็ยังไม่รู้จักมัน แต่ถ้าเมื่อใดมันสมดุขของมัน มันเป็นมัชฌิมาปฏิปทาของมัน แล้วมันมรรคสามัคคีรวมตัวแล้วสมุจเฉตปหาน คนนั้นจะเห็นภวานามยปัญญาโดยแท้จริง

ภวานามยปัญญาเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาพร้อมกับการทำลายกิเลส แต่ไม่มีใครเคยเห็น มันถึงไม้ ! โอ๊ย.. แล้วมันยังโอ๊ยโธ.. ยังเข้าไปอีกไกลมากนะ ตั้งแต่โศคาบัน สกิทาคา อนาคา มันยังโอ๊ยโธ.. แล้วมันจะละเอียด.. ละเอียด.. ละเอียด ทุกคนพอเวลาปัญญามันเกิดที่ว่าอู้อู.. มันจะละเอียดมาก.. ละเอียดมาก เออ.. เดียวมันจะละเอียดกว่านี้อีก !

เราใช้คำว่ามันคนละมิติ มิติหนึ่งคือมิติตักษณวิมุติของพวกเรา.. ชรรมะนี้เป็นอีกมิติหนึ่งเลยที่คาดไม่ได้ คาดไม่ถึง แล้วคนทำไม่เคยถึงไม่เคยได้ เพราะถ้ามันถึงมันได้แล้วนี่เราจะรู้เลยว่าขาวกับดำ ถ้าเรารู้ว่าขาวต่างกับดำ ดำต่างกับขาว เราจะพูดให้ขาวกับดำเป็นเหมือนกันนี่ เราพูดไม่ได้หรือถ้าคนเห็นจริง แต่ถ้าคนไม่เคยเห็นมันพูดได้ “เหมือนกัน ! เหมือนกัน ! เหมือนกัน” มันยืนอยู่คำเดียวว่า “เหมือนกัน”

แต่ถ้าคนเห็นจริงนะ ขาวกับดำ.. คนที่รู้จริงว่าขาวกับดำ ไม่กล้าพูดว่าขาวกับดำนี้เหมือนกัน ไม่กล้าพูด ! เพราะมันขัดกับความรู้สึกอันนั้น มันขัดกับความเห็นอันนั้น ขัดกับความเห็นในใจที่มันเห็น มันพูดออกมาไม่ได้หรือกว่าขาวกับดำนี้เหมือนกัน แต่ถ้าไอ้พวกโง่ๆ มันจะบอกว่า “เหมือนกัน.. เหมือนกัน.. เหมือนกัน”

นี่เวลาพูดมันก็บอกว่าพระพุทธเจ้าเหมือนกันเวลาพูดก็เหมือนกัน.. แต่มันไปคนละทางเลย มันไปคนละเรื่องเลยละ แต่พอจุดจบแล้วนะ ถูกต้อง.. พระไตรปิฎกนี้ถูกต้อง พระพุทธเจ้าสอนไว้นี้ถูกต้อง

เหมือนกับเรานี้ เราทำมาหากิน เราประสบความสำเร็จในชีวิตมานี้ถูกต้อง เรามาคู่อ้างทำนี่แล้วจะรวยบ้าง กว่าถูกรวยเหมือนมิ่งนี่ เหมือนเป็ยะเลยได้ไหม.. ไม่มีสิทธิเลยเห็นไหม แต่ถ้าเราทำ แล้วเราประสบความสำเร็จนั่นอีกเรื่องหนึ่งนะ จบเลย

ฉะนั้น เรื่องทางโลกก็เป็นทางโลก คือความเห็นของคน มันเป็นที่อำนาจาสนา บารมีของเขา ของใครของมัน เราไม่ติเตียนใครทั้งสิ้น เราใช้คำว่าปฏิภาณ เราใช้คำว่าดี เอ็นเอทางจิต ถ้าจิตมันได้สร้างของมันมามันจะถูกคิดนะ เราฟังสิ่งใดนี้มันจะเป็น ประโยชน์กับเรา จริงหรือไม่จริง

โธ.. เราพูดบ่อยว่าเวลาพระพุทธเจ้าไปเรียนกับอาฬารดาบส อุทกดาบส เห็นไหม “เธอมีความรู้เท่าเรา.. เธอมีความเห็นเหมือนเรา.. เธอเป็นอาจารย์ได้” อาจารย์ยกกันลูกศิษย์ขนาดนี้ ลูกศิษย์ยังไม่เอาเลย พระพุทธเจ้าไม่เอานะ บอก “เรายังมีทุกข์อยู่ ไม่ใช่.. ไม่ใช่” โออย่างพวกเรานี้ ถ้าอาจารย์คนไหนบอกว่าเอ็งเป็นพระอรหันต์นะ “เออ.. โธ ! ภู เป็นพระอรหันต์.. โธแน่นอนเลย” คือมันสักเป็นตั้งแต่เขายังไม่ยกนั้นล่ะ

เทียบให้ดูว่านี่ขนาดพระพุทธเจ้ายังปฏิเสธ อะไรไม่ใช่ปฏิเสธ เกิดจากว่าพระโพธิสัตว์ เห็นไหม โพธิญาณมันเต็มมา ไม่เชื่อใครง่าย ๆ หรือ โออย่างพวกเราไปฟัง พระพูดอะไรนี้ มันเชื่อได้หรือยัง ฉะนั้นเวลาคนที่อ่อนแอ นี่พละ ๕ จิตใจเขาอ่อนแอ เขาเชื่อไป เราไปพูดขนาดไหนนี่เราคิดนะ ว่าอิจจาเขา.. อยากดัง.. อยากใหญ่.. เขาว่ากันไปหมดเลยเพราะเขาไม่เชื่อ เพราะเขาเชื่อไปแล้ว ถ้าเขาเชื่อไปแล้ว นี่มันอยู่ที่ดีอื่นเอ เห็นไหม พันธุกรรมของเขา เขาสร้างมาอย่างนี้ เขารู้แบบนี้ แล้วเราจะไปเปิดตาให้เขารู้ เหมือนอย่างเรานี้มันเป็นไปไม่ได้หรอก

ฉะนั้น โลกก็เป็นอย่างนี้ เราก็พยายามของเรา เราก็ทำดีของเราที่สุด แต่เราจะไปเปลี่ยนแปลงให้เป็นอย่างอื่นเป็นอย่างที่เราคิด เป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ แล้วอย่างงั้นนะ พระพุทธเจ้าก็บอกแล้ว นี่สัญญาชัยกับพระสารีบุตร โลกนี้คนโง่มากหรือคนฉลาดมากกว่าล่ะ.. มันก็คนโง่มากกว่าคนฉลาดอยู่แล้ว

ฉะนั้น โทษนะ พระหรือว่าผู้นำนี้ถ้าจิตใจเป็นธรรม เรากล้าพูดอย่างนี้นะ เรากล้าพูดว่า ผู้ที่สอนๆ อยู่ที่นี่ เขารู้ว่าเขาเป็นหรือไม่เป็น เขาถูกหรือผิด.. รู้อยู่ เพราะคนปฏิบัติ มามันจะรู้ นั่งสมาธิไม่เป็นสมาธินี้ มันก็ไม่รู้หรอกว่าสมาธิเป็นอย่างไร ถ้าปฏิบัติปัญญา ยังไม่เกิด ก็ไม่รู้ว่าปัญญาเป็นอย่างไร แล้วพูดออกไปก็พูดแบบความจำ เป็นธรรมะ พระพุทธเจ้า

เขาบอกว่าเขาเทศน์ดี.. ดี ชรรมะพระพุทธรเจ้ามันสุดขอดอยู่แล้ว ! จำาพูดนี้มันสุดขอด แต่ถามว่าทำอะไรล่ะ ทำอย่างไร แล้วแก้ไขอย่างไร.. มันสำคัญตรงนี้นะ สำคัญว่าเวลาเราปฏิบัติไปแล้วนี้ มีปัญหาขึ้นมาจะแก้อย่างไร มีพระมานี้ เขามาให้เราแก้ บางทีเขาออกไปเจอครูบาอาจารย์มา เขาบอกว่าพอจิตสงบแล้วพิจารณากายสิ.. พิจารณากายสิแล้วเราก็กลับมาว่าแล้วพิจารณาอย่างไรล่ะ

เรานี้ะ เราจะกินอาหาร เรามีเงินอยู่ที่นี่เราต้องไปซื้ออาหารเพื่อมากิน ฉะนั้นเวลาเราพิจารณากายอยู่ มึงเอาอะไรไปพิจารณาล่ะ เอ็งมีเงินไปซื้ออาหารหรือเปล่า แล้วถ้ามีเงินมานี้ เอ็งเดินไปร้านอาหารไม่เป็นเอ็งจะไปซื้อที่ไหนล่ะ พิจารณากายนี้ จิตมันสงบมันเห็นกายหรือเปล่า

จิตสงบคือเงิน.. สมณะนี่คือตัวทุน.. ทำทุกอย่างต้องมีทุน ถ้าไม่มีทุนทำสิ่งใดๆไม่ได้เลย ถ้าไม่มีทุนมันก็เป็นความจำาหมด กู้มา เห็นไหม กู้มา ชรรมะพระพุทธรเจ้าขึ้นมาคือคิดมา สัญญาจำามา แต่ถ้าจิตสงบคือมีทุน พอมีทุนแล้วนี้เอ็งจะเอาทุนไปทำอะไร

ถ้าจิตสงบ.. นี้เอ็งพิจารณากายเอ็งพิจารณาอย่างไร คนพิจารณากายนี้ะมันต้องจิตสงบ จิตสงบแล้วพิจารณากายโดยเจโตวิมุตินี้มันจะเห็นกาย.. เห็นกายโดยภาพเลย เห็นกายโดยภาพ เห็นไหม มันก็เป็นอุคคหนิมิต แล้วมันจะทำลายให้เป็นวิภาคะ ให้เป็นไตรลักษณ์นี้มันทำอย่างไร

พิจารณากาย.. พิจารณากาย.. มันเป็นคำพูดสูตรสำเร็จใจ จิตสงบก็พิจารณากายแล้วพระเวลาเขาปฏิบัติกัน อาจารย์เขาสอน เขาก็วิ่งมาหาเรานี้ บอกว่ามันทำแล้วไม่ได้ผล พอไม่ได้ผลมันก็วิ่งมา แล้วเราบอก แล้วอาจารย์เอ็งว่าไงล่ะ บอกจิตสงบแล้วให้พิจารณากาย เราก็กถามแล้วพิจารณาอย่างไรล่ะ สะอึกเลยนะ เจียบเลย แล้วมึงพิจารณาอย่างไรล่ะ.. อาจารย์มึงสอนพิจารณาอย่างไร แล้วมึงพิจารณาอย่างไร

มันก็วัดได้เลยว่าเอ็งมีทุนจริงหรือเปล่า เอ็งได้ทำธุรกิจจริงหรือเปล่า เอ็งมีทุนคือจิตเอ็งสงบ ถ้าจิตสงบแล้วเอ็งเห็นกายหรือเปล่า จิตสงบคือทุน แล้วเอ็งได้ซื้ออาหารหรือเปล่า เอ็งได้ออกทำธุรกิจหรือเปล่า

คำว่าพิจารณากายนี้มันเป็นสูตรสำเร็จ เป็นคำพูด แต่การกระทำนี้ทำอย่างไร การกระทำที่ว่านี้ทำอย่างไร.. นี่เจโตวิมุติละ ถ้าเป็นปัญญาวิมุตติละ ถ้าปัญญาวิมุตตินี้จิตสงบแล้ว ปัญญาวิมุตตินี้พุทโธ พุทโธ ทำสมาธิอบรมปัญญา แล้วถ้าปัญญาอบรมสมาธิละ

ถ้าสมาธิอบรมปัญญาอย่างพระโมคคัลลานะ พุทโธ พุทโธนี้มีฤทธิ์มีเดช แต่ถ้าปัญญาวิมุตติละ.. ปัญญาวิมุตติพอจิตมันสงบ ใช้ปัญญา ใช้ความคิด ใช้ปัญญาไล่เข้าไป ไล่ความคิดเข้าไป พอไล่เข้าไปแล้วความคิดมันก็ต้องหยุดได้.. ความคิดเกิดจากจิต ความคิดนี้เกิดจากจิต ความคิดนี้เกิดจากพลังงาน ฉะนั้นความคิดเกิดจากพลังงาน มันเกิดจากพลังงานใช้ไหม มันต้องเข้าสู่พลังงานนี้มันต้องหยุดได้

นี่ถ้าหยุดได้นี้ ทำไมมันหยุดได้ละ.. นี่คิดเรื่องอะไรละ ทุกข์นี่คิดเรื่องอะไร ทุกอย่างคิดได้หมดเลยแล้วมีสติตามความคิดนี้ไป ถ้าพูดถึงโดยธรรมชาติละ ถ้าจิตส่งออก มันจะคิดโดยคิดว่า เราคิดเรื่องนั้นเรื่องนั้นมันก็จะไป ไปแบบเรื่องโลกๆ เห็นไหม มันจะมีเหตุมีผลของมัน

แต่ถ้าเรามีปัญญาขึ้นมาเราจะใช้ปัญญาของเรา เราจะมีสติพร้อมความคิดเลย “เอ็งคิดทำไม.. เอ็งคิดเรื่องนี้เอ็งคิดมาก็ร้อยหนแล้ว.. เอ็งคิดแล้วมีอารมณ์เรื่องอะไรบ้าง.. เอ็งคิดมาแล้วเอ็งร้องไห้ เอ็งดีใจ เสียใจนี่เอ็งคิดทำไม” นี่สติมันเริ่มทันความคิด พอเริ่มทันความคิด ความคิดมันก็เริ่มสงบตัวลง.. สงบตัวลง.. สงบตัวลง เห็นไหม เพราะมันมีสติ พอสงบตัวลงปั๊บ พอความคิดมันดับหมดนี้เด่นเลย.. นี่คือปัญญาอบรมสมาธิ

พอได้สมาธิแล้วนี้ พอมันเป็นสมาธิ.. จิต ! จิตคือสมณะ จิตคือสมาธิ เห็นความคิด เห็นอาการของจิต ถ้าจิตเห็นอาการของจิต เห็นไหม อาการของจิตนี่คิดเรื่องอะไร คิดเรื่องกาย นี่คิดเรื่องกาย

เราจะบอกว่า ถ้าเป็นปัญญาวิมุตตินี้พิจารณากายโดยไม่เห็นภาพ.. ไม่เห็นภาพ แต่ ! แต่เห็นความคิดนะ เห็นความคิด มันจับต้องความคิดไป ชั้น ๕ มันคิดของมัน พิจารณาของมัน พอพิจารณาของมันแล้วมันก็ปล่อย นี่ปล่อยก็คือไตรลักษณ์

พอปล่อยแล้ว ถ้าปล่อยชำนาญเข้า ชำนาญเข้า พอชำนาญเข้า พอปล่อยบ่อยครั้งเข้า ถ้าปล่อยนี้ตักทั้งคพหาคือปล่อยชั่วคราว ปล่อย.. ปล่อย.. ปล่อยนี้มีทุนนะ ถ้าไม่มีทุนไม่ปล่อยหรอก ถ้าไม่มีทุนนะ โอ้โฮ.. คิด โอ้ย.. มันเวีย ไป.. ไปแล้ว

อันนี้เป็นเรื่องโลกๆ นี่โลกียปัญญา ถ้าจะเป็นโลกุตตรปัญญา โลกุตตรปัญญาคือภาวนามยปัญญา มันต้องมีตัวจิต มันต้องมีตัวทุน ถ้าตัวทุน ถ้ากลับมาที่นี้บ๊ีบ มันมีตัวทุนบ๊ีบ.. เขาบอกว่าจิตเวลาจิตสงบนี้ สมณะคือหินทับหญ้า ขอให้มันทับเถอะวะ ถ้าทับแล้วคือมันไม่คิดไง

แต่คนที่ไม่เห็นด้วยเขาจะพูดดูถูก พูดเหยียดหยาม พูดเยาะเย้ย เราเป็นผู้ปฏิบัติแล้วเรายังทำไม่ได้ พอเขาเหยียดหยาม เยาะเย้ยนี้เราก็สะเทือน เพราะเราก็ล้มเล ไ้ความล้มเล ความไม่มั่นใจของเราเนี่ย พอเขาเหยียดหยาม เขาเยาะเย้ย เราก็เห็นตามเขาไปด้วย เพราะ ! เพราะเขาเป็นผู้มีศีล เขาเป็นผู้มีปัญญา เราก็เชื่อเขาไป

แต่ผู้ที่ปฏิบัติจริงๆ นะ เวลาเขาเหยียดหยาม เขาเยาะเย้ยนะมันจะตึกกลับเลย ที่มีงพูดนี้มึงเห็นจริงหรือเปล่า.. ที่มีงพูดนี้มึงรู้จริงหรือเปล่า มึงไม่รู้.. กูสิรู้ ! ถ้ากูรู้ เห็นไหม มันตึกกลับได้หมดแหละ

พอมันตึกกลับขึ้นมา ถ้าตรงนี้มันตัวสมณะ เขาจะดูถูกอย่างไรนี้มันเรื่องของเขา แต่ ! แต่คนที่รู้จริงเห็นจริง ในทุกๆ ประเทศ ทุกๆ สัญชาติ ถ้าไม่มีเงิน ไม่มีทุน เขาปกครองประเทศเขาไม่ได้หรอก ประเทศที่เขาจะมั่นคง เขาจะเจริญขึ้นมาเนี่ยเศรษฐกิจเขาต้องดี ทุกอย่างเขาต้องดีหมด

ฉะนั้นจิตของเราที่จะออกวิปัสสนา จะออกทำเนี่ยมันต้องมีทุนของมัน ถ้าสมณะนี้พอสมณะแล้วพอมันออกรู้ ถ้าสมณะบางคนทำสมาธิแล้ววิปัสสนาไม่เป็นนะ มันแค่นี้เองนะ ถ้าแค่นี้ก็คือฤทธิชีพร นี่เขาถึงว่าเป็นมิจฉาสมาธิ.. ถ้าสัมมาสมาธินะ สมาธิกับฌานต่างกัน เขาบอกว่ามันจะเป็นฌาน.. มันจะส่งออก.. ให้มันมาพูดกับกูเนี่ย ถ้าใครจะคุยให้มาคุยกับกูเนี่ย

เพราะถ้ามันส่งออกคือมิจฉาใจ ถ้ามันส่งออกก็คือมันผิดใจใหม่ เพราะพระพุทธเจ้าไม่ได้ปรารถนาตรงนี้ แต่เพราะเอ็งพละ ๕ นี้พันธุกรรมของเอ็งมันอ่อนแอ

คนที่จะเป็นอย่างนี้ได้ นี่ในอภิธรรมเขาบอกเลย เห็นไหม พระอรหันต์ต้องแสนกัป พระโพธิสัตว์ต้อง ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ถ้ามันได้สร้างมานี้มันไม่อ่อนแอ.. มันไม่อ่อนแอ มันมีกำลังของมัน

พอมีกำลังของมัน เห็นไหม มันรู้จักของมัน มันใช้เงินเป็น เหมือนเรานี้มีเงิน เราใช้เงินเป็นเราจ่ายเงินเป็นนะ อู้อู.. สบายมากเลย คนมีเงินแล้วใช้ไม่เป็นนะ เป็นหนี้เขาวนยังค่ำแหละ ถ้าจิตมีเป็นสัมมาสมาธิ จิตมีเป็นหลักนี้ ถ้ามีเงินเป็น มีงบควบคุมเงินเป็น.. นี่คือสัมมา ! สัมมา

เพราะพระพุทธเจ้าไม่ต้องการใจ พระพุทธเจ้าได้สมบัติกับอาหารดาบสมาแล้ว แต่เวลาพระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ พระพุทธเจ้ากำหนดอานาปานสติ อานาปานสติคือจิตมันเป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิคือจิตสงบเข้ามา

ฉานสมาบัติ ! ปฐมฉาน ทุติยฉาน ตติยฉาน นี่มันขึ้นมาเป็นชั้นเป็นตอน

ปฐมฉาน.. นี่จิตมันสงบเป็นปฐมฉาน ทุติยฉาน ตติยฉาน จตุตถฉาน นี่จิตมันเอกัคคตารมณ์ จิตมันตั้งมั่น.. แล้วมันตั้งมั่นอย่างไร ขึ้นอากาศนัญญาตนะ เนวสัญญานาสัญญาตนะขึ้นอย่างไร

นี่พอขึ้นอย่างนี้ เห็นไหม จิตมันมีพลังงาน มันไม่เป็นสัมมาสมาธิ.. สัมมาสมาธิมันสงบเข้ามา สงบเข้ามาแล้วมันไม่มีสมุทัย คำว่าสมุทัย.. สมุทัยคือมันสงสัยในตัวมันเอง คือตัดหาความทะยานอยาก ว่าเป็นสมาธิแล้วจะเป็นอย่างนั้น.. อยากเป็นอย่างนี้

นี่ไง นี่มันก็มีมิจจารวมมา มันก็ไม่เป็นสัมมา แต่ถ้าเราพุทโธ พุทโธ เพราะเราไม่ต้องการอะไรแล้ว เพราะพระพุทธเจ้าทดสอบมาหมดแล้ว พระพุทธเจ้าสอนหมดแล้ว ทุกรู้หมดแล้ว.. นี่โง่หมดเลย แล้วกูอยากฉลาดทำไง

พอมันสงบเข้ามา เห็นไหม พอมันสงบเข้ามา ถ้ามันเป็นอย่างนั้นปั๊บ พอมันสงบเข้ามา ถ้าไม่ออกวิปัสสนาก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ! มันก็เป็นแค่นี้แหละ แล้วพอคนเข้ามาแล้ว ก็เข้าใจว่าว่างๆ นั่นคือนิพพาน มันก็บ่าบอคอแตกของมันไป.. เสื่อมหมด

โดยธรรมชาติของมัน สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งในโลกนี้ไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มีเลย ! ไม่มีอะไรเป็นของคงที่มันคง ในโลกนี้ ในสามโลกธาตุนี้ไม่มีเลย ! แม้แต่สมาธิก็ไม่คงที่ ต้องเสื่อมเป็นธรรมดา มันต้องเปลี่ยนแปลงเป็นธรรมดา

แต่ขณะที่พอเรามีสติปัญญาขึ้นมา พอมันสงบแล้วนี้ พอมันไม่คงที่แต่ตอนนี้มันสดชื่น ตอนนี้มันมีพลัง มันมีกำลัง เราต้องใช้ปัญญา เราต้องออกแสวงหา เราต้องออกไปวิปัสสนา.. นี่คือการออกวิปัสสนาเห็นใหม่

จิต ! เริ่มต้นมันคิด นี่กูไม่รู้จักกูกิจ กูทุกข์ของกูทั้งปีทั้งชาติอยู่นั่นละ กูก็ทำงานมันสงบเข้ามา สงบเข้ามาจนมันเป็นตัวมันเอง.. ตัวมันเองเพราะอะไร เพราะความคิดเกิดจากมัน ถ้าดับก็ดับมาสู่ตัวมัน เพราะตัวมันดับหมด ดับหมดเพราะมีสติควบคุมมันก็ดับได้ เพราะมีการฝึก เมื่อก่อนดับไม่เป็นหรือเพราะมันส่งออกไปฉายมันไม่เคยดับหรือ ความคิดดับไม่ได้หรือ ไม่มีดับหรือ แต่เพราะมีปัญญา มีสัมมาสมาธิมันถึงดับเป็นใจ ไฟฉายนี้กูปิดได้เปิดได้ มึงโง่ตายห้า เขาก็ทำไว้ให้เปิดมึงไม่เปิดเอง ก็กูฝึกมาจนกูเปิดเป็น เห็นใหม่

เปิดเป็นแล้วมึงจะฉายไปที่ไหนละ.. ถ้าฉายมาเห็นจันทร์ ๕ เห็นจันทร์ เห็นใหม่ เห็นจันทร์นี้สักกายทิฐิความเห็นผิด ถ้าปัญญามันเกิด เพราะพระพุทธเจ้าบอกไว้แล้วแต่เรายังโง่อยู่ ฝึกฝนมันจนถ้ามันมีกำลังแล้ว เวลาพิจารณามันจะปล่อย เป็นตทั้งหมดไปเรื่อยๆ ปล่อยไปเรื่อยๆ พอปล่อยแล้ว ถ้าปล่อยแล้วขยันทำงานก็เสื่อมอีก ก็ต้องกลับมาวางก่อน พุทโธก่อน ใช้ปัญญาอบรมสมาธิก่อน ให้มันมีกำลังขึ้นมาก่อน มันจะเดินไปพร้อมกันระหว่างสมณะกับวิปัสสนา

“ในสมณะมีวิปัสสนา.. ในวิปัสสนามีสมณะ”

ถ้าเป็นมันก็จะออกมาใช้เป็น ถ้าไม่เป็น ออกใช้ไม่เป็น.. ด้วยพลัง ด้วยอำนาจวาสนา ด้วยกำลังที่อ่อนแอ คิดว่าความสงบร่มเย็นอย่างนี้มันมีคุณค่ามาก มีความดีมาก เราก็ติด มันก็พอใจ

แต่เพราะเราเคยเกิดเคยตาย เรามีครูบาอาจารย์ท่านคอยบอก คอยชี้ คอยแนะ ถ้ามันเป็นอย่างนี้แล้ว นี่ถ้ามันเป็นความสุข.. ความสุขของเอ็งมันคงที่ใหม่ละ แต่เวลาเอ็ง

เต็มไปหมดแล้วเอ็งจะร้องไห้ทีหลัง ถ้าเต็มแล้วเอ็งก็เสียใจ แต่ถ้าเอ็งออกทำงานนะ มันจะทำให้เอ็งชำนาญขึ้น เอ็งจะบริหารจัดการเป็น

การบริหารจัดการคือการเดินมรรคเป็น ภาวนาเป็น ทุกอย่างเป็น นี่มันจะบริหารของมันไป ถ้าบริหารของมันไปนี่ วิปัสสนาบ่อยๆ ครั้งเข้ามันก็ปล่อย พอปล่อยเข้ามา ถ้ามันใช้งานบ่อยๆ ครั้งเข้ามันก็ฟื้นเพื่อน มันก็ต้องกลับมาทำความสงบอีก จนมันถึงที่สุด มันขาดนะ มันปล่อยขาดหมดเลย

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ.. ชั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้น ๕.. ชั้น ๕ ไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่ชั้น ๕

ไม่ใช่ชั้น ๕ เพราะอะไร.. ชั้น ๕ เป็นทุกข์เพราะอะไร ต้องตอบมา.. มึงอย่าเป็นโศดาตราสิงห์กูไม่ฟังมึงหรอก ถ้าโศดาตราสิงห์มึงไม่มีแก๊ส แต่ถ้าเป็นโศดาบัน มึงเป็นโศดาบันอย่างไร

มันตรวจสอบกันได้.. อย่างน้อย อย่าคิดเอาเอง อริยสัจมันมีอยู่จริง ! ครูบาอาจารย์เรามีอยู่จริง ! การเรียนการปฏิบัติมันทันกันได้ คนรู้จริงกับคนรู้จริงมันต้องวัดกันได้ ไม่มีสิ่งใดวัดไม่ได้ ! ไม่มีสิ่งใดตรวจสอบไม่ได้.. ไม่มี ! เพียงแต่ต้องให้ความจริงกับความจริงตรวจสอบกัน อย่าเอาคนบ้ามาตรวจสอบความจริง คนบ้าตรวจสอบความจริงไม่ได้ คนบ้ามันไม่มีสติ คนบ้ามันมีแต่พูด

นี่พูดถึงหลักการ พูดถึงทั่วไป เห็นไหม ทั่วไปมันเป็นแบบนี้แหละโลก นี่พูดถึงธรรมะ คนเรามันเกิดจากที่ไหน มันกตัญญูกับที่นั่นนะ ถ้ามันเกิดจากที่ไหน มันกตัญญูกับที่นั่น อันนี้เราก็เกิดจากครูบาอาจารย์เรา ถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์นะ.. เราเคยคิดเปรียบเทียบ ถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์เรามาไม่ได้ เรากลับพูดเลยเรามาไม่ได้

อย่างที่หลวงปู่ดูลย์บอก เห็นจริงไหม.. จริง เราดูเราเห็นเองหมด แล้วเราจะบอกว่าผิคนี่ไม่มีใครเชื่อหรอก เราก็ต้องไม่เชื่อเด็ดขาด แต่เพราะเรามีครูบาอาจารย์ ท่านมีเทคนิค ท่านเคยผ่านมา ท่านเปรียบเทียบให้เราดู ท่านทดสอบเรา.. ท่านทดสอบเรา ท่านให้เราทดสอบ ทดสอบไปทดสอบมา เออวะ.. กูผิจริงๆ แต่ถ้าไม่มีคนมาชี้หน้าอย่างนี้นะ ก็ว่ามันเห็นแล้ว มันจะทดสอบอะไร

ไอ้โฮ.. ครูบาอาจารย์นี้สุดยอดมาก สุดยอดจริงๆ เพราะเราเคยเปรียบเทียบอยู่ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ เราจะรู้แบบนี้ได้ไหม.. ไม่มีทาง ! ไม่มีทาง ! ทั้งๆ ที่เราทำมาเองนะ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นี้ไม่มีทาง.. ไม่มีทางหรอก ขนาดมีครูบาอาจารย์อย่างนี้ ยังไอ้โฮ.. เถียงไฟแลบเลย.. เถียงไฟแลบเลย ไม่ยอมเหมือนกัน

แต่ที่หลวงตาท่านพูด “มันไม่ยอมด้วยทิฐิมานะ มันไม่ยอมเพราะมันรู้มันเห็น” ได้เงินมากคนละครกระบี่ แล้วเขาบอกของเราปลอมๆ นี่มันจะยอมได้อย่างไร.. ก็หาเงินมาด้วยกัน พอมาแบ่งกันแล้วบอกของเราปลอม.. ของเราปลอม ของเอ็งถูกนี้ไม่ใช่หรือก ต้องเถียงหัวชนฝา

สุดท้ายก็ปลอมจริงๆ มันถึงไอ้โฮ.. เกิดมาจากครูบาอาจารย์ มันเป็นวาสนาจริงๆ ถ้าไม่เป็นวาสนาเราก็ไปทำของเราเอง พอทำเองแล้วมันก็เชื่อตัวเอง แล้วมันก็ติดอยู่นั่นแหละ แล้วพอไปเปิดพระไตรปิฎก “เหมือนกันเปี้ยะเลย ! เหมือนกันเปี้ยะเลย !” มันเข้าข้างตัวเอง มันไม่ยอมฟัง

โยม ๒ : มันตีความเหวอครับ

หลวงพ่อ : เฮ้อะ.. เข้าข้างอยู่แล้วไง

โยม ๒ : อ้อ.. ระดับการตีความก็ไม่ถึง

หลวงพ่อ : ว่าเหมือนกันเปี้ยะเลย ! เราถึงบอก ไอ้โฮ.. ถ้าคนเห็นจริงไม่กล้าพูด เราพูดนะเวลาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านเคารพ(พระไตรปิฎก)มากนะ ท่านไม่ยอมนั่งเสมอเลยละ แต่เวลาท่านสอนหลวงตา เห็นไหม ไอ้โฮ.. หลวงตาเป็นมหานะ เรียนถึงมหามาธรรมะของพระพุทธเจ้านี้เกิดทุนบนศิรยะ แต่ ! เห็นไหมคนเป็น.. แต่ถ้ามาปฏิบัติพร้อมไปนี่มันสร้างภาพ เราสร้างภาพอยู่ตลอด

ท่านใช้คำภาษาอีสานว่ามันจะตะมันจะถีบกันเอง คือมันจะคาดมันจะหมาย มันจะตะมันจะถีบ คือมันจะไม่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายเลย ท่านบอกให้วางไว้ก่อน แล้วปฏิบัติไป แล้วพอถึงจุดนั้นมันจะวิ่งมาประสานกัน คืออันเดียวกันนั่นแหละ

อันเดียวกันนั่นแหละ แต่เพราะเราไปตีความของเรา เราไปเข้าข้างเราก่อน พอเข้าข้างแล้วมันก็ยึด พอยึดขึ้นมามันก็เป็นตะถิบแล้ว มันมีข้อมูลในใจเราแล้ว ทำให้เราเสียประโยชน์เองนะแต่เราไม่รู้ตัว เราไม่รู้ตัวหรือกว่าเราฆ่าตัวตาย แต่มันว่ากูเก่ง แต่นั่นมันฆ่าตัวตายแล้วนะนั่นนะแต่ไม่รู้ตัว

แต่หลวงปู่มันท่านพยายามเตือน พยายามบอก.. พยายามเตือน พยายามบอกเราก็จะเอาเหตุเอาผล นี่ครูบาอาจารย์เราถึงบอกว่า เพราะกว่าจะพูดอย่างนี้ได้มันต้องรู้เห็นก่อน ไม่รู้เห็นก่อนพูดไม่ได้ เพราะคำพูดคำเดียวกัน.. ก็คำพูดคำเดียวกันผิดได้อย่างไรวะ

โยม ๒ : ผิดตรงอธิบายครับหลวงพ่อ อธิบายปุ๊บรู้เลยว่าที่พูดมาไม่ใช่

หลวงพ่อ : ฉะนั้นเวลาครูบาอาจารย์ท่านอย่างนี้ เพราะหลวงปู่มันท่านวางมาใช้ไหม พอวางมาอย่างนี้ปั๊บ แล้วเวลาเข้าไปทำข้อวัตรนี่เขาจะคุยกันวงในใจ แล้วอย่างที่ว่านี้ อย่างเช่นการศึกษา เห็นไหม อนุบาล ประถม มัธยม อุดมศึกษา

โศดาบัน สกิทากา อนาคา ไม่เหมือนกันนะ ! ปัญญาคนละชั้นหมด ในพระไตรปิฎกบอกไว้ ชั้นของโศดาบันนี่ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ปัญญา สมาธิ ๒๕ เปอร์เซ็นต์.. สกิทากา ๕๐ เปอร์เซ็นต์.. อนาคา ๗๕ เปอร์เซ็นต์.. พระอรหันต์ต้องสมาธิครบ ๑๐๐ ในพระไตรปิฎกพูดไว้แบบนี้ แต่เวลาเราปฏิบัติละเป็นอย่างไร อ้าว.. เป็นอย่างไร

ฉะนั้นเวลาปฏิบัติอย่างที่พูดนี้ พอเวลาพูดมันรู้เลย คนพูดอย่างนี้อยู่ระดับนี้.. คนพูดอย่างนี้อยู่ระดับนี้.. คนพูดอย่างนี้อยู่ระดับนี้.. คำพูดนี้มันฟ้องหมด ! เพราะมันเปิดหมดเลย พอรู้เต็ม ก็ปล่อยเต็มที่อยู่แล้ว

โยม ๒ : คือเป็นหลักสูตรตัวนั้น อันนั้นเป็นหลักสูตร

หลวงพ่อ : แต่ความจริงมันออกมานะ มันออกมา ปฏิบัติ.. นี้อย่างนี้เรายังเกิดมาทันนะ เราเกิดมาทัน แล้วมันยังมีช่วงจังหวะ ครูบาอาจารย์ทำให้สังคมมันมั่นคงขึ้นมา เราถึงทำของเราได้

สมควรแก่เวลาใหม่.. เนาะ

โยม : ครับผม....